

איך יודעת הרוח לצאת לדרך
בדיוק כשמוכנים העננים?
איך יודע הגשם כיצד לרדת
בדיוק על השדות והגנים?
זה החורף כמובן מסדר ת'עניינים
זה החורף בכבודו ובעצמו.

איך יודע השלג כיצד לצנוח
בדיוק במקומות הכי גבוהים:
איך יודעת רקפת כיצד לצמוח
בשקט שמתחת לסלעים?
זה החורף כמובן מסדר ת'עניינים
זה החורף בכבודו ובעצמו.

איך יודעת הקשת מתי להופיע?
ואיך להיות כמו בציורים?
איך יודע פרדס תפוזים להצמיח
כשכל פירות הקיץ נגמרים?
זה החורף כמובן מסדר ת'עניינים
זה החורף בכבודו ובעצמו.

החורף מסדר ת'עניינים

דתיה בן דור

התשע"א - שנת התשעים

אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות בה

חברת הנוער ד' - שבעים ושתיים שנים לבואה לעין חרוד

וכך סיפרה חנה מינץ

בימים אלו מלאו שבעים ושתיים שנים לבואי לעין חרוד, 5 בפברואר 1939. יצאנו מגרמניה עם קבוצת עליית הנוער האחרונה שהורשתה לצאת מגרמניה. בבואנו לעין חרוד עדיין שהתה בה חברת נוער ג' (שהיו ברובם מאוסטריה), ולאחר שהגיעו כל חברי הקבוצה שלנו מנינו יחד מאה ועשרים בני נוער. הקבוצה שלנו נשלחה ארצה טיפין טיפין. ראשונים היו "הקפיטליסטים", אלו שהוריהם יכלו לשלם את כרטיס הנסיעה. קבוצה זו ואני ביניהם, מנתה חמישה נערים ונערות בני שש-עשרה שבע-עשרה. משפחתנו חיה בברלין. הוריי היו אמידים ורחוקים מציונות. הם התנגדו לעלייתי ארצה ורק כשהבינו את חומרת המצב חתמו על ההסכמה בחוסר רצון גמור. הייתי הילדה האמצעית. אחותי הגדולה מבוגרת ממני בארבע שנים. את אחי הצעיר ממני בשש שנים אפשר היה לשלוח לאנגליה או להולנד אך הוריי לא יכלו להיפרד ממנו. כולם נספו בלי שנדע מתי והיכן.

עד כיתה ח' למדתי בבית ספר גרמני. בבית ספר זה שררה אנטישמיות חריפה ואני ביקשתי לעבור לבית ספר יהודי. התקבלתי לבית ספר יהודי ציוני על שם הרצל. בית הספר נהרס אך כיום יש ציון לזכרו במקום שבו עמד. בבית הספר הזה נחשפתי לציונות ושם החלטתי שאני רוצה לעלות לארץ. כשירדנו מהאונייה בנמל חיפה נשלחנו לבית העולים בעיר. רק למחרת נסענו לעין חרוד באוטו "ממוגן". הייתה זו תקופת המאורעות ונמנעו מנסיעה בשעות הערב והלילה. עוד בגרמניה ידענו שאין שקט בארץ והוריי נהגו לומר שאין סיכוי לחיות בשלום עם הערבים. הגענו לעין חרוד חמישה נערים ונערות. קיבלו אותנו המדריך אליהו שטיפלד, חרמוני ואחותו של המשורר ש. שלום.

לא היה מקום להלין אותנו. שיכנו אותנו בצריף על יד "האחוזה" [פינת החי, מקום משכנה של בוצי הקופה המפורסמת]. את הצריף חילקו לשניים: שתי בנות ושלושה בנים. באנו ביום בוצי נורא! התמלאנו בבוץ. נכנסנו לצריף בנעלינו - לא עלה על דעתנו שאפשר לחלוץ אותן על הסף - וגם הרצפה כוסתה בבוץ. דוקטור אופנהיימר בא לראות את היקים החדשים והציע לנו לשים שק בכניסה ועליו את הנעליים. ובחדר הולכים בגרביים או בנעלי בית...

המזרונים, במתכונת הימים ההם היו ציפת בד ממולאת בקש דוקר, הקש ניפח את הציפה ולנו לא היה ברור איך שוכבים על הדבר הגבוה הזה. בחדר האוכל אכלו בצלחות פח או בצלחות אמייל סדוקות פה ושם. גם הספלים היו מפת, וסכין אחד שירת שולחן שלם של סועדים. האוכל היה בלתי מוכר לגמרי. לא ידענו מה אנחנו אוכלים! היו אשכוליות - חמוצות - שכבר לא ניתן היה לשלוח לחו"ל ולכן הוגשו בחופשיות. אבל על השולחן עמדו קוביות סוכר - מילאנו בהן את הכיסים ואכלנו כמו סוכריות - וגם ריבה טעימה מעגבניות. בתקופה ההיא בגרמניה, כבר סבלנו ממחסור במצרכי מזון ומצרכים רבים נמכרו בקיצוב, וכאן היו קוביות סוכר, וריבה ואשכוליות. המלח עמד בכלי פתוח וכל האצבעות נגעו בו, הפסקתי לתבל את האוכל שלי במלח. לעומת זאת הלחם היה נהדר! שמנו שמן שנותר מהטיגון על הלחם, ואכלנו בתיאבון. חצילים לא הכרנו ולא טעמו לחיכנו, "במקום", הסכימו לתת לנו שמנת (של חיה ארצי!). מאוחר יותר גילינו שבעליית האורווה מאוחסנת תערובת המיועדת לפרות ובתוכה שברי חרובים מתוקים. למרות הטיפוס המסוכן נהגנו לעלות לשם וליהנות מהממתק הטבעי.

חברת נוער ג' גרו בבתים מסודרים על דשא הדקלים. את נוער ד' שהגיע אחריהם חילקו בין המשפחות שהייתה להם מיטה נוספת בחדרם והסכימו לקבל אליהם נער או נערה. רק אחר כך בנו צריפים גם בשבילנו. חברת הנוער שלנו מנתה שישים חברים אך חלקם עזבו מסיבות כמו משפחה, אי-התאמה וכו'.

נוער ג' עבדו בבוקר ולמדו אחר הצהריים ואנחנו למדנו בבוקר ועבדנו אחר הצהריים. המורים לימדו עברית, היסטוריה יהודית. מנחם גולן לימד כימיה ופיזיקה. בתחילה העסיקו אותנו ב"עבודות דחק" אך בזמן גיוסים השתתפנו בעבודות ממש.

מעבר למהפך העצום שעברתי, הסתגלות לחיים חדשים וזרים לחלוטין - הרשימה אותי ביותר הפגישה עם חברי עין חרוד שהעמידו את השיתוף ואת

העבודה בראש סולם הערכים החברתי. התרשמתי שחיים כאן אנשים מיוחדים שעובדים קשה, בלי חשבון ובלי תמורה ועוד מוכנים להתחלק במעט שיש להם איתנו שבאנו זרים ושונים. אני שבאתי מבית בורגני שלא חסר בו דבר וחונכתי חינוך שונה לחלוטין **הבנתי שיש בחיים אלו קושי רב אבל ברצוני להשתייך לחברה הזו ואעשה כל מאמץ להתגבר על הקשיים ולהיות חלק ממנה.** כמובן שהתגעגעתי מאד ובכיתי לא מעט. עד תחילת 1940 עדיין היה קשר מכתבים, אולם עם כניסת איטליה למלחמה נסגר הים התיכון לתחבורה ימית אזרחית. מדי פעם קיבלתי פתקאות של דרישות שלום שהועברו באמצעות הצלב האדום. בתחילה בכתב יד ואחר כך רק בשמם של הוריי. את התשובות, מילים ספורות, הייתי כותבת על המעטפה של הצלב האדום וזה כנראה הגיע עד 1941.

במהלך הזמן התרגלתי לחצילים, לסכין יחידה על השולחן ולעבודה בכרם. הייתי מהבודדות בנוער ד' שידעו עברית עוד לפני בואם בזכות לימודי בבית הספר היהודי בברלין, ובזכות זאת הייתי הראשונה שמונתה לסדרנית עבודה של החברה יחד עם סמילנסקי. לאחר מספר חודשים שבהם עבדנו בעיקר ב"עבודות יזומות" ולא דווקא נחוצות, כבר שובצו חלק מהנערים לענפים. בשנת 1939 התגייסו חברים מעין חרוד לצבא הבריטי ולנוטרות ועקב כך התפנו מקומות עבודה שיכולנו למלא.

אני סודרתי לכרם וזכיתי לעבוד עם חבורה נהדרת ומשעשעת: פינקלשטיין, אדלשטיין, טייך, לני מן, סוניה ארגמן ורחל רוזנפלד. בכרם עבדתי בהברכה, בזמירה, בבציר ואפילו קיבלתי "קידום" ועבדתי באריזה (!). בהפסקות הצהריים התנהלו ויכוחים פוליטיים ומקצועיים בערבוביה. כולם חיכו בקוצר רוח לארוחת הצהריים שהובאה בעגלה רתומה לשני סוסים ונהוגה בידי קורז'יץ (שלמה קורן-קורז'יץ). הדליקטס של הארוחה היו הקציצות של אסתר כספי [אימא של זהבה לוי] מתובלות בכמות נכבדה של בצל ושום שאותם התקשיתי לאכול. אבל הדליקטס האמיתי היו תפוחי אדמה שאז היו עדיין מצרך יקר המציאות.

לכרם נסענו וחזרנו בעגלה. הייתה עגלה מיוחדת להסעת העובדים נהוגה בידי פליישר שהיה גם הסניטר (בימינו התברואן). הוא היה אדם טוב ואנושי, זכור לי שכולנו סבלנו מפרונקלים והוא היה לוקח את מי שהתקשה ללכת, בעגלה למרפאה.

עם הנוער המקומי, בני עין חרוד כמעט לא היה קשר מלבד לפעמים בעבודה. זה

היה כמעט בלתי נמנע, היינו מאד שונים, בשפה, בהתנהגות, בנימוסים, בלבוש וגם בתנאי המגורים. למען האמת, הם לא ביקשו את חברתנו ואנו לא ביקשנו את חברתם. בני המשק חיו בנפרד לגמרי מאיתנו אבל גם לנו לא חסרה חברה בתוכנו. חיינו שנתיים בחברת הנוער ואחר כך נשלחנו לשנת הכשרה לגבעת השלושה. לאחר שנה חזרתי לעין חרוד ונישאתי לשלמה מינץ.

אפשר לומר דברים רבים על חיי בעין חרוד אך החשובים ביותר הם אלו: כשבאתי לעין חרוד החיים היו קשים. אך עם הכאב והקושי הכרתי שיש במקום הזה אנשים מיוחדים ורוח מיוחדת. בזכות ההכרה הזו מצאתי את הכוח להתגבר על הקשיים, להמשיך ולמצוא טעם בחיים הקיבוציים, חיים שקסמם לא פג.

רשמה : זיוה אופנהיימר

החלטות מזכירות

החלטות המזכירות מתאריך 13.1.11

* דו"ח ביקורת בדק בית.

המזכירות מאמצת את המלצות הביקורת. את הדו"ח ניתן לקבל אצל נלי במזכירות.

* **עדכון תקציב צעיר מועמד:**

1. תקציב צעיר מועמד יעודכן ל-29 שקל לשעה החל מ-01/01/2011.
2. הוצאות אחזקה חודשיות של צעיר מועמד יעודכנו ל-580 שקל לחודש החל מתאריך 01/01/2011.
3. מכאן ואילך יבוצעו עדכונים נוספים אחת לשנתיים.

החלטות המזכירות מתאריך 20.1.11

א. ועדת חברים.

מאשרת להעביר את רשימת המועמדים למועצה לאישור.

ב. המזכירות מבקשת לאתר מועמדים נוספים לריכוז ועדת דירות.

ג. תקציב דיירי בית הדר:

1. בתקציב חברים דיירי בית הדר יקוזזו 90% מסעיף תקציב המזון ו-25% משאר הסעיפים.
2. החלטה זו באה במקום החלטות מזכירות 7165 ו-7084.
3. תחולת ההחלטה מ-01 לינואר 2011. לא תהיה התחשבנות לאחור.

באסיפה הכללית שהתקיימה בתאריך 25.1.11

אושרו תכנית המשק ותכנית הקהילה לשנת 2011

משולחן הכריאות

מרפאת שיניים

דר' אדי פישמן, עובד אצלנו מעל שנתיים.
אין עוררין על המקצועיות שלו כרופא וכמשקם ברמה הגבוהה ביותר.
עם זאת ועדת בריאות החליטה להוסיף רופא לטיפול בילדים (רפואה מונעת וטיפולים), לעזרה ראשונה ואפשרות בחירה.
דר' פישמן נשאר לעבוד ביום ג' כרגיל.
ביום ראשון תעבוד אצלנו דר' קרולין פרוסט מכפר יחזקאל.

שיטת פאולה

נגה שני סיימה ללמוד את שיטת "פאולה".
נגה מצטרפת למטפלים העובדים אצלנו תחת הכותרת של "רפואה משלימה".
המבקשים ללכת לטיפול אצלה (מומלץ מאוד) יחויבו לפי תקנון רפואה משלימה.
בסידרה של 15 טיפולים 1/3 על חשבון החבר
2/3 על חשבון ועדת בריאות.
סידרה שנייה 15 טיפולים 1/2 על חשבון החבר
1/2 על חשבון ועדת בריאות
נגה מקבלת בחדר "פסק זמן" מתחת לבית של מש' פרנק.

רפואה משלימה

מזכירה לחברים שנה חדשה תקנון ישן.
סידרת טיפולים אצל כל המטפלים: 1/3 על חשבון החבר ו- 2/3 על חשבון ועדת בריאות. הפנייה אישית למטפל ללא הפנייה רפואית.

רשימת המטפלים:

- גדעון ברוידא - ריפוי סיני.
- נעמי הולצמן - הנשימה החדשה, הילינג, רפלקסולוגיה ועוד.
- מרים מאור - "יד ענוגה" - רפלקסולוגיה.
- דרורה מן - פלדנקרייז.
- אירית בהיר - הידרותרפיה.
- שי זוהר - דיקור סיני.
- נגה שני - שיטת פאולה.

מרפאה

- שירות "המסלול המהיר" במרפאות "הכללית"
בקרב אנו חותמים עם שירותי בריאות כללית הסכם חדש בנוגע לחיובים כספיים, הקרוי "בילינג" או "המסלול המהיר" - שיטת תשלום בהוראת קבע.
המשמעות: כמו לקוחות אחרים של הקופה, כל החיובים של חברי עין חרוד איחוד יועברו ישירות לחשבון הבנק של הקיבוץ, כולל חדר התרופות שבמרפאה שלנו שיעבור לניהול כספי של הקופה.
משמעות הדבר: בכל מקום שעד היום שילמנו בכסף מזומן כמו ביקור אצל רופא מקצועי, בדיקת רנטגן, קניית תרופות בבית מרקחת - לא נשלם במזומן אלא נחויב ישירות בחשבון הבנק של עין חרוד. בתום כל חודש המרפאה תקבל דיווח מפורט לשם מעקב. הרישום ב"בילינג" הוא לפי בית-אב, דבר המצריך התארגנות לגבי משפחות שבהן אחד מבני הזוג אינו חבר קיבוץ.
בקרב ניידע את החברים על ידי מכתבים אישיים לתאי הדואר.

- שירות חדש "כללית" שירותי "און ליין" דרך האינטרנט התייעצות עם רופא ילדים מבית חולים שניידר ישיר דרך האינטרנט בשעות הערב והלילה.
השירות ניתן כל יום מהשעה 20:00 עד 6:00 בבוקר.
בימי שישי מהשעה 14:00 עד יום ראשון ב-6:00 בבוקר.
כל שצריך לעשות הוא להקליד clalit.co.il
ומרפאה אישית וירטואלית נפתחת בפניכם.

שפעת

כרגע חסרים חיסוני שפעת במרפאה.
המבקשים להתחסן יירשמו במרפאה (מומלץ מאוד עד חודש מרץ להתחסן).

קלנועיות

ושוב ברצוני להזכיר לחברים ולחברות: הקלנועית שברשותכם נועדה לעזור לכם בניידות ולא למשחק עבור הנכד שמגיע לביקור.
נכד הנוסע לבד בקלנועית זה לא בטוח ולא מבוטח ומהווה סיכון לעצמו ולאחרים. השבוע קרתה תאונה מאוד לא נעימה לחברה כשנסעה בקלנועית שלה.
תאונה זו הייתה יכולה לקרות לנכד הנוסע בקלנועית לבד והתוצאות היו יכולות להיות חמורות יותר.

להכי חשוב

הטיקרי הכרימית

חנה

סיכום 2010 בענף המזון ומבט ל-2011

המהלך העיקרי שבוצע בענף המזון בשנת 2010 הוא מעבר להתנהלות של קפיטריה מלאה, שדרש הסתגלות לשיטת עבודה חדשה ושינוי הרגלים. יחד עם ההסתגלות, של הצוות ושל הציבור לשיטה החדשה, המשך הענף בעבודה השוטפת.

הפעולות והנושאים שטופלו:

1. תשתית המבנה והציוד

בוצעה תחזוקה למבנה ולציוד, שלא טופלו כראוי לאורך זמן. הטיפול היזום מנע תקלות שבר שמקשות ומטרידות את שגרת העבודה.

2. התנהלות

הוכנסו שיטות עבודה ונהלי עבודה על מנת לשפר את השליטה בעלויות, בכמויות המזון, במבנה התפריט וברמתו. השינוי העיקרי היה בתחום התוכנה - הוכנסה לשימוש תוכנה חדשה ועודכן בסיס הנתונים, לניהול ומכירה. התוצאה היא רישום יותר ידידותי, המחירים כבר לא "קופצים" והמחיר לסועדים בחד"א תואם לעלות.

3. צוות

מצבת כח האדם הותאמה לצרכים ולדרישות מהענף.

לקראת 2011 הוכנה תוכנית עבודה מפורטת שאושרה ע"י המזכירות ותצטרך לעמוד במבחן הביצוע.

יש עוד מספר דברים שצריך לבצע על מנת שהעבודה בענף המזון תהיה יותר חלקה ויעילה מצד אחד, ועל מנת לשפר את איכות המזון ואת רמתו, מצד שני. היעד העיקרי לשנת 2011 הוא שיפור רמת ארוחות הצהרים ובמיוחד ארוחות ערב שבת.

נושא נוסף, אשר נמצא על שולחן ועדת מזון וצריך להגיע בקרוב לאישור המזכירות, הוא נוהל מסודר לשימוש בחד"א ובציוד הענף. זהו נושא רגיש שיוצר חיכוכים לא טובים בין הציבור לבין הענף ואני מקווה שהנוהל יעזור ליצור סדר בדברים. חשוב להדגיש שענף המזון משרת את הציבור בכוונה חיובית, במידת האפשר, גם בנושאים שמעבר לארוחות.

זה המקום להזכיר, שוב, שישראל גינזבורג הוא הכתובת היחידה לפניות ולבקשות שונות של מוסדות או של חברים מענף המזון. בתקווה לשנת 2011 טעימה, בריאה ורגועה.

עמיר פיין

שיטת פאולה

התעמלות השרירים הטבעתיים

שיטת פאולה היא שיטת התעמלות של השרירים הטבעתיים בגוף, שנוצרה ע"י פאולה גרבורג. פאולה נולדה בגרמניה ולמדה זימרה ובלט קלאסי.

היא עלתה לארץ כחלוצה לקיבוץ בית-אלפא ולאחר מספר שנים עברה לתל-אביב. בהיותה בת שלושים וחמש נפגע קשה כושר התנועה שלה כתוצאה ממחלה ורופאה פסק שתגיע לכסא גלגלים. פאולה סירבה לקבל את רוע הגזרה. בדרך אינטואיטיבית ובהסתמך על ניסיונה מתחום הבלט והזמרה מצאה דרך להתגבר בעצמה על מחלתה וחזרה לתפקד בכושר מלא.

בהמשך למדה אצל ד"ר פלוורמאכר, מראשוני האורטופדים בארץ. הוא שסייע לה בהבנת התופעות שאותן גילתה בדרך אינטואיטיבית ועודד אותה לפתח את שיטתה ולטפל בחולים בדרך זו.

בגופנו ישנם שרירים טבעתיים רבים, חלקם שרירים רצוניים (למשל: השרירים שסביב העיניים, הפה, שריר צינור השתן ופי הטבעת) וחלקם פועלים בצורה בלתי רצונית, ספונטנית.

ביסוד השיטה נמצאת ההנחה שהשרירים הטבעתיים בגופנו (הספינקטרים) נוטים לפעול יחד כמערכת אחת. כשכל הספינקטרים חזקים ועובדים בהרמוניה - בריאותנו תקינה, אולם כששריר אחד נחלש או נפגע נחלשים גם האחרים ומשפיעים על הגוף במקומות שונים. כאשר ספינקטר מסוים אינו במצב תקין, או שפעילותו משובשת, אפשר להחזיר אותו לפעולה תקינה ע"י הפעלת ספינקטרים אחרים שמצבם טוב יותר. הפעלה חוזרת של הספינקטרים התקינים תגרור במשך הזמן את הספינקטר החלש לפעולה.

על בסיס עקרון זה ניתן, בתרגול שיטתי, לחזק שרירים חלשים, לתקן עיוותים ולעזור לגוף בתחומים שונים.

שיטת פאולה אינה מיועדת ואינה מתיימרת לרפא מחלות. בשיטה זו אין מרפאים אלא מלמדים את האדם לרפא או לעזור לעצמו.

עם זאת אפשר וכדאי להיעזר בשיטה בין השאר, בבעיות של שיבושים במערכת הנשימה, בעיות בדרכי העיכול (קיבה עצבנית, אולקוס, עצירויות, שלשולים, טחורים ועוד), כאבי גב וצוואר, כאבי ראש למיניהם, שיבושים במערכת השתן ועוד. כמו כן השיטה עשויה לעזור מאד בהכנה ללידה ושיקום רצפת האגן לאחר הלידה.

יש לציין כי העבודה בשיטה זו היא בד"כ עבודה פרטנית, מאחר ואין בהכרח סדר או קצב קבוע לתגובות הספינקטרים אצל אנשים שונים, אין תגובות צפויות מראש אחרי זמן קצוב ויתרה מזאת, גם אצל אותו האדם שונה התגובה על אותו גירוי מיום ליום ואפילו משעה לשעה.

ומשהו אישי- אני סיימתי לא מזמן את לימוד השיטה, שאותה למדתי במשך כשלוש שנים אצל נועה אילת מגניגר – מורה המוסמכת להכשיר מורים בשיטת פאולה.

בימים אלו התחלתי לטפל, או יותר נכון ללמד את השיטה. אני בתחילת דרכי בתחום זה ומקבלת הדרכה עפ"י הצורך ממורתי. הטיפולים ניתנים לחברי המשק (עפ"י תקנון רפואה משלימה) וכן לאנשים מבחוץ.

שרק נהיה בריאים!

שבת שלום,

נגה שני סנדרוביץ'

לרצ גור-אריה

שהגדיל את מוטות כנפיו

למנכ"ל ישראיר

המרא והצלח

מחבריק בע"ן-חרוז איחוד

היה היה - סיפורים אפס

ילדי טהרן

ברצוני להודות לכם מקרב לב על היצירה הדוקומנטרית המדויקת והאמיתית של הסאגה של ילדי טהרן .

טהרן הייתה התחנה האחרונה של קבוצת הילדים הידועים בשם ילדי טהרן. ילדים אלו עברו תלאות וייסורים במשך שלוש וחצי שנות נדודים וסבל, בפולין הכבושה בידי הגרמנים והרוסים, בערבות רוסיה הסובייטית, במחנות אסירים בסיביר, בבתי יתומים עוינים באוזבקיסטן וקזאחסטן ומשם עם צבא אנדרס הפולני למחנות בפרס עד הגיעם לטהרן. שם הפכו לילדי טהרן . חלקם התחילו את המסע עם הוריהם שמתו לעיניהם מרעב וממחלות, חלקם אחזו ביד אחותם או אחיהם הבוגר וחלקם עברו את המסע בגפם.

מתוך מכתבו של נתן רום [מילדי טהרן] לדליה גוטמן, יהודה קוה, ודוד טור עורכי הסרט על ילדי טהרן.

עין חרוד קלטה קבוצת ילדים מילדי טהרן. במהלך השנים, שלושה מהם בנו בה את ביתם: אברהם רז ז"ל, שרגא ירון ז"ל וייבדל לחיים אברהם הלפמן (צ'יק). שושנה גלר-בנארי הייתה המטפלת של הקבוצה ואנו מביאים כאן מזיכרונותיה [בקיצורים הנדרשים] שרשמה לזכרו של שרגא ירון.

עין חרוד קלטה בתוכה 28 ילדים וצעירים. בתוך המספר הזה כלול גם ילד שנקלע בחבורה שהלכה ליבנה. קבוץ דתי, ושאחיו הבכור היה בקבוצה של עין חרוד. החבריה כאן, באחת השבתות, עשו מבצע, הגיעו לקבוץ יבנה "גנבו" את האח הצעיר והביאוהו לאחיו הבכור כאן. לא היה זה כנראה מבצע "פוליטי" [הזרם הדתי והחילוני "רבו" ביניהם על ילדים אלו], פשוט מילאו את בקשת האח הבכור אשר רצה שאחיו יהיה עמו. גברת סולד [הנרייטה סולד "אם עליית הנוער"] לא נכנסה לתמונה והעניין השתכח והילד, אדם מבוגר עכשיו חי וקיים עד היום בעין חרוד. גיל הנקלטים נע בין 9-15 שנה. הם היו בני משפחות שלמות, אחים ואחיות. היו משפחות בנות שתיים, ארבע וחמש נפשות, היו גם בודדים שנשארו גלמודים, חסרי משפחה. לפי השייכות המשפחתית נוצרו גם היחסים בין איש לרעהו.

במשפחה דאגו והיו אחראים לקטנים שלהם, הייתה להם אבטוריטה של אימא-אבא וזה עזר לליכוד של החיים הפנימיים בבית. הבית שהוקצה עבור ילדי טהרן במשק היה מקום מרכזי, בקומה העליונה של בית תינוקות קודם לכן. שלושה חברים נקבעו על-ידי המזכירות לעבוד עימם: חיים ביבר ז"ל רפתן מושבע, כמדריך-מורה, עטרה שטורמן אלמנתו של חיים שטורמן ז"ל, גם היא מהעלייה השנייה ואני השלישית אשר עבדתי בקביעות בגני ילדים.

ביום בהיר אחד נודע לנו כי ילדי טהרן מגיעים ברכבת לעין חרוד. התרגשות הציבור הייתה גדולה וכולם יצאו לפגוש אותם.[...].

הבית המיועד לעולים, השקט, המסודר שחיכה לדיירים שלו בכליון עיניים התמלא מיד בהמולה, תנועה, חיים וחבילות הרבה. הכרות הדדית, שאלות ותשובות. אחד הנערים והוא שרגא [שרגא ירון ז"ל], התברר כי הגיע בחוס אליו והיה זקוק לטיפול מיידי. ילדה אחת בת תשע רצתה לאמץ לה אימא פנתה אליי ולחברות אחרות בבקשה: אולי את מסכימה להיות לי אימא? ובידה בובה גדולה והיא לא נפרדת ממנה. נער אחר מהבוגרים במיוחד, שואל אותי: מה מחיר הדולר השחור היום בעין חרוד?

מעניין כי למרות התנאים הקשים בהם חיו ילדי טהרן עד הגיעם ארצה ומצב בריאותם השביע את רצון הרופא המקומי, פרט למקרה אחד לא היה לילדים מגע עם הרופא בזמן הראשון. בין הבנות ראינו ילדה אחת שאינה מסירה את מטפחתה מעל ראשה. עטרה הורידה את המטפחת מעל ראשה ונוכחה כי הראש מלא פצעים וכינים. הרופא דרש לגלח את השיער ורק אחרי כן להתחיל בטיפול. עטרה לא הסכימה לזה, לא רצתה לעשות "בושה" לילדה בעיני יתר הילדים וניגשה בעצמה לטפל בראש. יום יום הייתה נסגרת עמה בחדר נפרד, חופפת, סורקת, מורחת. כעבור זמן לא רב הכינים נעלמו, הפצעים התרפאו והילדה הבריאה כשראשה מכוסה בשער בריא ויפה ולא במטפחת. לא היה צורך בה כלל. השאלה העיקרית עם כניסת החיים למסלול רגיל הייתה המסגרת הלימודית של הבוגרים בקבוצה. לפי תקן הסוכנות הם השתייכו לקבוצות של שתי שנות לימוד כחברת נוער וזה הכול. ביבר בא לגברת סולד בהצעה לשנות את התקן לגבי ילדי טהרן: להכניסם לכיתות ההמשך של בית הספר שלנו. ונימוקיו הכבדים עימו. גברת סולד במיוחד הגיעה לעין חרוד לשיחה עם ביבר. היא לא הצליחה למנוע ממנו את הצעתו, "העזה", לפי הגדרתה, ונתנה את הסכמתה למהפך הזה. ביבר כשלעזרתו באו המורים - המדריכים מנחם גולן וטייך, נסגרו עם "הקבוצה" בחדרי הלימוד של בית הספר אשר עמד ריק בחודשי החופש הגדול והרביצו בהם

תורה מבוקר עד ערב. עם התחלת שנת הלימודים החדשה כולם ישבו בתוך הכיתות כתלמידים מן המניין. אלה שלא עמדו במבחן דאג ביבר ללמדם מקצוע שיוכלו להתקיים בצאתם מעין חרוד. כל הילדים היותר צעירים סודרו בבית הספר היסודי.[...]

חברי משק מהעלייה הפולנית אצלנו קיבלו את "ילדי טהרן" בחמימות בלתי רגילה: מדי שבוע בליל שישי היו עולים לבית, מתכנסים על הגג ומבלים עם החבריה בשירה וזמרה. וערב השבת היה עובר בצוותא מתוך הנאה ושמחה. לפי הגיל אפשר היה לחלק את "ילדי טהרן" לשלוש קבוצות: גיל הנעורים 15-16, גיל 12-14 כמעט כולן בנות והילדים הקטנים יותר. בגיל הצעיר היו בני 9-11 וכולם ארבעה מוישליך. מוישלי רזנברג שקרו לו משה'לה ג'ינג'י בגלל שערו הצהוב והוא הרציני והמבוגר ביניהם. מוישלי'ה קופץ - ילד חביב ושקט ועל ידו שלושה אחים ואחות והיא כאימא מסורה מאוד לו. מישלה'לה ירוסלביץ (אחיו של שרגא) ילד עם בת-צחוק תמימה בפנים, טוב לב, שמח בחלקו, ומוישלי'ה דרוקר, אחיו היחיד של אריה דרוקר. מוישלי'ה דרוקר השובב הפרוע בין כל המשהלי'ך, היוזם של כל מיני תעלולים, הער למה שמסביבו, עורר לאורך השנים את רוגזו של משה כרמי אשר קבע שמישה'לה יכול וצריך להיות עסוק בלימודים הרבה יותר לפי כישרונותיו. המורה לא נתן מנוחה לאריה אחיו לדרבן ולהשפיע על משהלי'ה שלו.

וכתוספת לקבוצה-הילדות. בתור בנות השפעתן על הבית הייתה נשית מאוד, חדרן בעל סגנון אחר מאשר החדר של הבנים. סביבן חברות, ביקורים צחוק, בימי הולדת של אחת מהן (והן שמרו מאוד על ציון יום זה) היה כיבוד על השולחן בחדרן, ועטרה ז"ל הייתה הולכת לביתם של רבקה ומנחם שטורמן, גיסה, מוצאת אצלם פעם בונבוניירה יפה עם ממתקים, פעם איזה קישוט שמושך לב ילדה ומביאה מתנה מרגשת לבעלת השמחה.

הבעיות העיקריות והרציניות היו עם הגיל הגבוה, בעיות עם הבנים. עז היה רצונם להידמות לבני המשק, הפרוטטיפ, הם היו מודל לחיקוי שמשך אותם במיוחד. רצו להיות כמותם. מיד ותיכף, מבלי להתחשב עם גורם הזמן. בריכת העפר של אז הייתה המקום בו יכלו להתחרות עם בני המקום, כי בריאים וזריזים בגוף היו, לשחות למדו מהר, להימצא בתנאים הקשים למדו בשנות נדודיהם. הם גם החליטו לבנות במו ידיהם סירה, סירה פרטית שלהם, לשוט עליה בבריכה וגם להזמין אליה את בני עין חרוד. את גג הבית, בו גרו הפכו לבית

מלאכה. סחבו והעלו חומרי בניין, עצים, קרשים, צבע. הסירה נבנתה במהירות ובאחת השבתות הוחלט להוריד את הסירה למטה בחבלים. מיותר להזכיר מה עבר עלינו המטפלות. רב היה הפחד פן יאונה למי שהוא תאונה מההורדה הזו. אבל לעזרה באו הרבה חברים. הסירה הורדה והושקה בבריכת העפר.

ובסיום ניתן לסכם כי למרות רצונם של "ילדי טהרן" להדמות לבני המקום, להתבולל, לא הצליחו במשימה. בני המשק היו ונשארו סגורים ומסוגרים בפניהם. מתאר שרגא ברשימתו כי הוא בעצמו היו לו חברים אבל ליתר הבנים - לא וזה גרם להם אכזבה גדולה. בנות עין חרוד היו מבקרות אצל הבנים ומבלות עמם. הקשר הזה ביניהן עם הבנים הוליד בסופו של דבר שני זוגות שהתחתנו ובונים את משפחותיהם וחיים בתוכנו עד היום הזה.

אֶפְתַּח אֶת שְׁעָרַי

משה טבנקין

אֶפְתַּח אֶת שְׁעָרַי יוֹמָם וְלַיְלָה.
אֶקְרַע מְצִירֵיהֶן דְּלֹתוֹת בְּתִים!
אֶרְצִי, פְּרָשֵׁי זְרוּעוֹת שְׁבִילַיִךְ
לְאֲחִי, לְנַמְלָטִים !

הֵטָה, לַיְלִי, הֵטָה נָא אֶזְנֶךָ,
לְצוּעָדִים בְּמַעַמְקֶיךָ, שָׂא שְׁלוֹם!
לְמַתְפָּרְצִים אֵלַי בְּחֶשְׁכָּה
הֲיֵה-נָא עַד נְדָם !

חוֹפִי, אֵל-נָא תִיעַף מְלַצְפוֹת,
וְאֵל תִּלְאַה מְלֵהִיּוֹת נְכוֹן
לְחַבֵּק כְּפוֹת רְגָלִים עֲגִיפוֹת,
וּפְצַעִיהֶן לְחוֹן! --

המנון

סיפורת

גנבת השואה שלי	חיות נעם
מנגו אחרון לפרידה	דוידוביץ' טל
אל תקראו לי חרות	מרון נגה
המנגינה האחרונה	ספארקס ניקולס

מתח, פנטסיה, רומן רומנטי

כל האמת	באלדאצי דיוויד
התגלית המסוכנת	גוהנסן איריס
גיאות אפלה	גרוס אנדרו
חיית הלב - [זוכת פרס נובל 2009]	מולר הרטה
סוד בראשית	נוקס טום
הרעד	סטיווטר מגי
בריגדות הרפאים	סקאלזי ג'ון
גנובה	פירס לזלי
אופת העוגות מקיגאלי	פראקין גייל
קבלת פנים מוזרה	קלרי אנה
החיפוש	רוברטס נורה

עיון

המלאך, אשרף מרואן, המוסד והפתעת מלחמת יום כיפור	בר-יוסף אורי
יפן במבט אישי	בן-עמי שילוני
כמו שני סלעים	ערמוני אורה

כותרים בשנת התשעים

**לכל בני עין חרוד באשר הם שם:
במשק, בארץ ובפזורה.**

אנו מזמינים אתכם להשתתף ביומן לכבוד שנת התשעים לעין חרוד (וגם בכלל).
לאורך שנת התשעים אנו רוצים לפרסם ביומן סיפורים אישיים של בני עין חרוד.
אנא שלחו לנו מפרי עטכם בכל נושא הנוגע לעין חרוד. סיפור שעובר במשפחה,
אירוע שקרה לכם או לבן משפחתכם, או כל נושא אחר שתמצאו לנכון.
בקשה זו מופנית גם לאנשים שחיו זמנית בעין חרוד, חברות נוער, מורים, וכו'.
אנא העבירו בקשה זו בין בוגרי עין חרוד המוכרים לכם וכך נרחיב את מעגל
המשתתפים.

בתודה, מערכת היומן עין חרוד איחוד - מיקוד 18960

מייל: tikva@en-harod.co.il

משתתפים באבלו
של אלי גלדן
במות האב
גבריאל (גבי) גולדמן ז"ל
שלא תדעו עוד צער
בית עין-חרוד איחוד

אן התרבות

צוות התרבות משקיע מחשבה בתכנון האירועים השוטפים ובאופן מיוחד לשנה זו שנת ה-90 להיווסדה של עין חרוד.

אנו מקבלים תגובות לפעילות שלנו. רובן טובות מפרגנות ומוקירות תודה, חלקן ביקורתיות וחלקן הוא משהו שאיני יודע להגדיר, מן תמהיל של ביקורת, כעס, טענה, שאלה. אנסה להסביר מעט על דרך העבודה וקבלת ההחלטות של הצוות. שהרי מאחורי כל אירוע ישנה מחשבה שהציבור כלל אינו מודע לה.

תהליך גיבוש תוכנית או אירוע מתחיל באיסוף רעיונות. חלק מהרעיונות מגיעים אלינו באופן ישיר דרך יצירת קשר אישי, חלק מן הרעיונות מועלים ברב-שיח של הצוות בפגישות יזומות לקראת האירועים השוטפים ואירועי שנת ה-90, וחלק מהרעיונות הוא תוצר של ניסיון קודם שלנו או של אחרים. כל הרעיונות לאירועים מגיעים לשולחן של צוות התרבות מתמיינים, נבדקים, משודרגים, מותאמים ומשובצים בלוח האירועים.

צוות התרבות קיבל החלטת מקרו לנסות לחלק את עוגת תקציב התרבות על פני מגזרים שונים בציבור ולתת מענה למגוון רחב של קהלי יעד וזאת ע"י התאמה של סוג פעילות האירוע למגזר. הדוגמה הטובה ביותר לנושא היא "מטעמי שבת" עם יורם טהרלב, על התוכנית ארגונה, תיאומה עם האמן וקביעת הלוח שלה עבדנו במשך חודשיים (על פי דרישתו ללא ילדים). שעת האירוע נקבעה לשעה 11:00 מתוך מחשבה שזו שעה (לאחר ארוחת הבוקר של יום שבת ולפני ארוחת הצהריים) מתאימה. סוג של אתנחתה תרבותית על כוס קפה ועוגה. מראש כיוונו את האירוע לתחום גילאים מבוגר, בוגר יותר.

אירוע "מטעמי שבת" אינו מכוון לילדים, להם יש שפע אירועים שאנו מארגנים במהלך השנה ולראיה ט"ו בשבט, חנוכה שחגגנו, ופורים שבפתח וכו'. דורית רוחס לקחה על עצמה להרים תוכנית אחת של "מטעמי שבת" אשר תוקדש לילדים, כן ירבו וישר כוח.

הציבור בעין חרוד הוא ציבור בעל מנעד גילאים ארוך, רחב (קבוצה גדולה של גילאים גבוהים מול קבוצה גדולה של גילאים צעירים, קו הגבול 45). זה אומר שיש לנו קצוות מנוגדים בעלי צריכה תרבותית שונה. אנו משקיעים לא מעט

חשיבה בבניית אירועים אשר יתנו מענה עד גבול אילוצי המערכת (תקציבית, כוח אדם) לצריכה התרבותית של כל מגזר.

אירוע סיום שנת ה-90 הוא אירוע פתוח לכל, כולל בני משק בפזורה (טרם ישבנו על אירוע זה). הוא דוגמא לאירוע שבו כולם משתתפים. אל מול אירוע כזה יהיו לנו אירועים כמו פורים, סילבסטר, אשר יהיו ממוקדים במגזר הצעיר ויהיו אירועים שיפנו למשפחות עם ילדים בעיקר בקיץ. הטיולים חלקם יהיו עממיים וחלקם לדור הצעיר, יהיו מופעים למבוגרים, לילדים ולצעירים בחודשי הקיץ. בנינו לוח אירועים שחלקו פורסם ורובו עדיין בבישולים, יש למה לצפות יהיה שמייח.

הניסיון שנעשה על ידי צוות התרבות הוא כן ואמיתי ומתוך רצון לקיים תרבות בעין חרוד, קיימת עשייה ועליה אפשר גם לפרגן ולהוקיר תודה. זה פשוט כמעט כמו להגיד מה לא בסדר ולחפש את המומים שבעשייה התרבותית.

תרבות משקפת את כל האנשים שעושים אותה, את התכנים וגם את האיכויות. כל הטוענים כי יכולים יותר - אתם מוזמנים להצטרף לנבחרת יש מקום לכל מי שרוצה לפעול וליזום, אנחנו קשובים לכל יוזמה בנושא התרבותי וניתן במה לכל מי שרוצה לחשוף צדדים ארגוניים, יצירתיים ולהביאם לכדי מימוש עצמי. בואו והצטרפו לעשייה אשר תורמת לקהילה, עשייה = תרומה = סיפוק = נתינה.

צוות תרבות

יומן תרבות

"מטעמי שבת" עם יורם טהרלב היה מצחיק, מהנה, נעים ותרבותי, ההשתתפות הייתה רבה. השירה של ציפי ודור סהר הייתה חסרה, אנחנו מקווים כי עד האירוע הבא הבריאות תחזור לאיתנה.

תודה לדורית רוחס, מור, תם ומרים מאור על העזרה לארגון המופע תודה למשפחת ויוי שפירא, לילדים תמנה, ליאור וחבריהם על העזרה בסידור חדר האוכל בסיום המופע.

תוכנית "מטעמי שבת" הבאה תיערך ב-11-2-19 כאן בחדר האוכל ותוקדש לניגוני עין חרוד, השירים של עין חרוד והסיפורים מאחוריהם, בהנחיית סמדר כרמי. לאירוע זה מוזמנים חברי עין חרוד מאוחד והוא פתוח לכל הגילאים. חג העצים נחוג בנטיעות מסורתיות באזור גן המשחקים החדש, ההשתתפות הייתה ערה, מזג האוויר חיך לשותלים, האווירה הייתה נעימה, חגיגית וטעימה, נטענו ארבעים שיחים ועוד עץ אחד.

תודה לצוות הנוי מיכה דרום וישעיה אמיר על שיתוף הפעולה וההשקעה בהכנות השטח וארגון השתילים, הקומפוסט (מעשה ידי הירוקים מחומרי המטבח) והכלים ותרמו בכך להצלחת החג.

תודה למרס שמאלי, רותי פניאל, דורית רוחס, לימור דורון, פזית פורת על המוכנות התמידית לתרום בכל אירוע.

תודה לבנות הצעירות רומי דורון, זוהר שמאלי, איילת אמיר שהנעימו לנו בשירי ט"ו בשבט.

תודה מיוחדת לציפי לסקי על תרומתה הרבה לאירועים משלב הרעיון ועד להפקה. יצא לדרך מיצג "מצלמים-90", נרכשו שני מסכי LCD לצורך הקרנת המיצג החזותי בחדר האוכל המיצג יריץ לאורך כל השנה תמונות וסרטים מכל התקופות של עין חרוד. קיבלנו חומרים רבים וטובים אשר משמשים אותנו לבניית המיצג, בהזדמנות זו אני פונה לציבור ומבקש לקבל חומרים נוספים מכל סוג שהוא (רצוי בקובץ) אשר נמצאים בארכיונים משפחתיים ופרטיים על מנת להציגם. האחראיות לפרויקט זה הן אוולין הנסן ונילי הלר, ניתן להפנות אליהן חומרים. נשמח להשתתפות של החברים המבוגרים במיזם וסיווג החומר הרב, תרומתכם חשובה מאין כמוה להעברת ההיסטוריה של עין חרוד והנחלתה לדור הצעיר. בהזדמנות זו, תודה לנינה פלס ולישראל סמילנסקי על העזרה בעבודת המיזם והסיווג לקראת ההכנה למיצג יצא לדרך פרויקט "פרוכת השמות", עדכון וחידוש לפרוכת התלויה על הקיר המרכזי. הפרויקט באחריות עליזה דגן, הפרויקט יקיף את כל חברי עין חרוד ונמצא בשלבי תכנון ראשוניים. פרטים נוספים בהמשך.

צוות התרבות